

Centraal Planbureau

CPB Notitie | 19 oktober 2016

Startnotitie Keuzes in Kaart 2018-2021

*Energie- en
klimaatmaatregelen*

CPB Notitie

Aan: Contactpersonen politieke partijen

Datum: 19 oktober 2016

Betreft: Startnotitie Keuzes in Kaart 2018-2021: energie- en klimaatmaatregelen

Centraal Planbureau
Bezuidenhoutseweg 30
2594 AV Den Haag
Postbus 80510
2508 GM Den Haag

T 088 9846000
I www.cpb.nl

Contactpersoon
Wim Suyker, Johannes Bollen, Erik
Floor

1 Inleiding

Deze notitie informeert hoe het Centraal Planbureau in Keuzes in Kaart omgaat met klimaat- en energiemaatregelen en is daarmee een aanvulling op de twee eerder verschenen startnotities.¹

2 Energie en Klimaat

2.1 Ex-ante budgettaire effecten

Het CPB presenteert in Keuzes in Kaart de ex-ante budgettaire effecten van energie- en klimaatregelen voor de kabinetsperiode. Indien een partij deelneemt aan zowel de doorrekening van het CPB als aan die van het PBL, worden deze budgettaire effecten berekend door het PBL. Het CPB doet geen uitspraken over de uitkomsten van het beleid op milieudoelen. Conform de Nationale Energieverkenning 2016² gaan we uit van continuering van de SDE+-regeling, waarbij we rekenen met structureel 3 mld euro kasuitgaven.

De mogelijkheden voor het CPB om een energie- en klimaatpakket door te rekenen dat niet is ingediend bij het PBL, zijn beperkt, waardoor in sommige gevallen complexe of omvangrijke maatregelen niet kunnen worden meegenomen. In beginsel

¹ CPB, 2016, Startnotitie Keuzes in Kaart 2018-2021: de budgettaire effecten, CPB Notitie, 10 augustus ([link](#)) en CPB, 2016, Startnotitie Keuzes in Kaart 2018-2021: aanvullende informatie, 3 oktober ([link](#)).

² ECN, PBL, CBS en RVO, 2016, Nationale Energieverkenning 2016, 14 oktober ([link](#)).

worden in- en extensiveringen op bestaande budgetten en wijzigingen in de energiebelasting wel doorgerekend.

Eerste-ordegedragseffecten maken onderdeel uit van de inschatting van het ex-ante budgettaire effect. Zo zal bij een verhoging van de energiebelasting op grootverbruikers een deel van de extra belastingopbrengst weglekken, omdat een aantal grootverbruikers de activiteiten zal verplaatsen naar het buitenland. Dit kan – zeker voor zeer energie-intensieve sectoren – om een zeer groot deel van de belastingbasis gaan.

2.2 Houdbaarheid en langetermijninkomenseffecten

Bij veel maatregelen op het gebied van energie en klimaat is sprake van oplopende budgettaire effecten na de kabinetsperiode. Deze budgettaire effecten worden zichtbaar gemaakt in de berekening van de houdbaarheid van de overheidsfinanciën. Derving van belastinginkomsten (bijvoorbeeld accijnzen) maakt hiervan onderdeel uit.

Verplichtingen voor gezinnen en bedrijven (bijvoorbeeld met betrekking tot energiezuinigheid van woningen of elektrisch rijden) die tot omvangrijke – niet EMU-relevante – lastenverzwaring leiden, zullen wij kwalitatief en zo mogelijk kwantitatief bespreken in de paragraaf die ingaat op het inkomensniveau en de inkomensverdeling op lange termijn.

2.3 Proces

De doorrekening van de energie- en klimaatmaatregelen bij CPB en PBL zijn afzonderlijke projecten. Partijen dienen zelf hun pakketten afzonderlijk in bij CPB en PBL en zijn zelf verantwoordelijk voor consistentie. Er wordt wel contact onderhouden tussen CPB en PBL om inconsistenties te beperken. Aangezien het CPB van het PBL de berekening van de ex-ante budgettaire effecten ontvangt, is het pakket dat is ingediend bij het PBL, leidend.

Het schema voor de doorrekening van het klimaat en energiepakket ziet er dan als volgt uit:

- 31 oktober dienen partijen hun pakket in bij het PBL
- 7 november dienen partijen hun pakket in bij het CPB
- 9 december ontvangen partijen de leefbaarheidseffecten van het PBL

- 12 december ontvangen partijen de budgettaire effecten van het CPB
- 16 december leveren partijen beperkte aanpassingen van het pakket aan het PBL
- 19 december leveren partijen beperkte aanpassingen van het pakket aan het CPB
- 20 januari stuurt het CPB de overige economische effecten van het klimaatpakket
- 25 januari kunnen partijen hun pakket zeer beperkt aanpassen (wijzigingen zowel naar CPB als PBL)

Indien een partij de energie- en klimaatmaatregelen niet laat doorrekenen door het PBL, maar wel door het CPB, dan is het standaard tijdschema van toepassing. In dat geval zijn de mogelijkheden voor het CPB om een energie- en klimaatpakket door te rekenen zeer beperkt.

Dit is een uitgave van:

Centraal Planbureau
Bezuidenhoutseweg 30
Postbus 80510 | 2508 GM Den Haag
T (088) 984 60 00

info@cpb.nl | www.cpb.nl

Oktober 2016